

Protocol per prevenir, reprimir i sancionar l'exploració de persones, especialment de dones i infants

BCN

ÍNDEX

1. Protocol per prevenir, reprimir i sancionar l'exploració de persones, especialment de dones i infants	5
1.1 Què és l'exploració de persones?	6
1.2 Quan s'aplica el protocol?	7
1.3 Penalització	7
2. Protecció de les víctimes de l'exploració de persones	7
2.1 Assistència i protecció a les víctimes	8
2.2 Règim aplicable a les víctimes de l'estat receptor	9
2.3 Repatriació de les víctimes	9
3. Mesures de prevenció i cooperació	10
3.1 Prevenció	10
3.2 Intercanvi d'informació i formació	11
3.3 Mesures frontereres	11
3.4 Seguretat i control dels documents	12
3.5 Legitimitat i validesa dels documents	12
3.6 Clàusula de salvaguarda	12
3.7 Solució de controvèrsies	13
3.8 Esmenes i denúncies	13
4. Agència ABITS	14
5. Oficina per la No Discriminació	
5.1 Difusió dels drets humans i prevenció de conductes discriminatòries	18
5.2 Formació per a grups	20
5.3 Observació i anàlisi dels drets de les persones	21

1. PROTOCOL PER PREVENIR, REPRIMIR I SANCIONAR L'EXPLORACIÓ DE PERSONES, ESPECIALMENT DE DONES I INFANTS

L'any 2000 es va adoptar el «Protocol per prevenir, reprimir i sancionar l'exploració de persones, especialment de dones i infants», que complementa la Convenció de les Nacions Unides contra la delinqüència organitzada transnacional.

L'exploració de persones suposa una violació de drets humans: el dret a la integritat física i psíquica, el dret a la llibertat, el dret a la seguretat, el dret a no ser sotmès a formes d'esclavitud, el dret a fundar una família i una llar, el dret a la salut...

Aquest protocol és el primer instrument internacional que ofereix mesures per prevenir i combatre l'exploració de persones, perseguir i sancionar les persones responsables d'aquest delicte, i vetllar pels drets humans de les seves víctimes.

El protocol vol donar una resposta global contra la delinqüència organitzada internacional, i encoratja la cooperació entre països per combatre-la.

El protocol va entrar en vigor el 25 de desembre de 2003. El Govern espanyol l'havia ratificat el març de 2002.

1.1. QUÈ ÉS L'EXPLOTACIÓ DE PERSONES?

Es considera explotació de persones la captació, el transport, el trasllat, l'acollida o la recepció de persones mitjançant enganys, amenaces, coaccions o l'ús de la força, amb la finalitat d'explotar-les.

En el cas de les persones menors de 18 anys, es considera explotació encara que no hi hagi cap tipus de coacció.

L'explotació inclou la prostitució, els treballs forçats, l'esclavitud, la servitud, la mendicitat, l'extracció d'òrgans...

6

**Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports**

Protocol per prevenir, reprimir i sancionar l'explotació de persones, especialment de dones i infants

1.2. QUAN S'APLICA EL PROTOCOL?

Quan l'explotació de persones és entre països i hi participa un grup organitzat de delinqüents.

1.3. PENALITZACIÓ

Els estats inclouran a les seves lleis l'explotació de persones com a delicte i també els intents de cometre-la, de participar-hi, d'organitzar-la o de dirigir-la.

7

**Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports**

Protocol per prevenir, reprimir i sancionar l'explotació de persones, especialment de dones i infants

2. PROTECCIÓ DE LES VÍCTIMES DE L'EXPLOTACIÓ DE PERSONES

ELS ESTATS HAN D'OFERIR GARANTIES I SERVEIS BÀSICS A LES VÍCTIMES.

2.1. ASSISTÈNCIA I PROTECCIÓ A LES VÍCTIMES

Els estats protegiran la privacitat i la identitat de les víctimes en les actuacions judicials o en altres situacions. Els estats preveuran mesures per oferir a les víctimes:

- Informació sobre els procediments judicials i administratius relatius al seu cas.
- Assistència per tal que les seves opinions i preocupacions siguin considerades en les actuacions penals contra els grups de delinqüents.

També adoptaran mesures per aconseguir la recuperació física, psicològica i social de les víctimes amb la col·laboració, si escau, d'entitats i organitzacions civils, per oferir-los:

- Allotjament.
- Assessorament i informació sobre els seus drets legals.
- Assistència mèdica, psicològica i material.
- Oportunitats de treball, educació i formació.

Els estats s'esforçaran per garantir la seguretat física de les víctimes, i preveuran mesures perquè puguin obtenir indemnitzacions.

Sempre tindran en compte l'edat, el sexe i les necessitats especials de les víctimes a l'hora d'oferir-los assistència i protecció.

2.2. RÈGIM APLICABLE A LES VÍCTIMES EN L'ESTAT RECEPTOR

Els estats receptors preveuran mesures que permetin a la víctima quedar-se al seu territori durant un temps o bé per sempre.

Per a aquests permisos es tindran en compte factors humanitaris i personals.

2.3. REPATRIACIÓ DE LES VÍCTIMES

Els estats dels quals les víctimes siguin nacionals o bé tinguin dret de residència els facilitaran la repatriació tenint en compte la seva seguretat i els seus drets.

Els estats que dictin la repatriació de les víctimes han de consultar a l'estat receptor si aquesta n'és nacional o hi té dret de residència.

Quan l'estat receptor comprovi que la víctima és nacional seva, trametrà a l'estat que l'hagi demanat la documentació o l'autorització necessàries perquè la víctima pugui tornar al seu país.

Els estats oferiran formació en prevenció d'exploració de persones al funcionariat encarregat de fer complir la llei i al d'immigració.

3. MESURES DE PREVENCIÓ I COOPERACIÓ

3.1. PREVENCIÓ

Els estats adoptaran polítiques, programes i altres mesures per tal de:

- Prevenir i combatre l'exploració de persones.
- Protegir les víctimes, sobretot les dones i les persones menors de 18 anys.

Els estats procuraran investigar, dur a terme campanyes informatives i iniciatives socials i econòmiques per prevenir i combatre l'exploració de persones. Podran fer-ho, si escau, amb la col·laboració d'organitzacions no governamentals i altres entitats civils.

Els estats adoptaran mesures o reforçaran les ja existents, en cooperació amb altres estats, per mitigar els factors que propicien l'exploració de persones, com són la pobresa, el subdesenvolupament i la falta d'oportunitats.

Els estats adoptaran mesures legislatives, educatives, socials i culturals en cooperació amb altres estats per prevenir l'exploració de persones.

10

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Protocol per
prevenir, reprimir
i sancionar
l'exploració
de persones,
especialment de
dones i infants

3.2. INTERCANVI D'INFORMACIÓ I FORMACIÓ

Les autoritats encarregades de fer complir la llei i les autoritats d'immigració cooperaran entre elles en l'intercanvi d'informació per tal de determinar:

- Si les persones que entren o intenten entrar a un país amb documents pertanyents a altres persones o sense documentació són autores o víctimes d'exploració.
- Quina documentació han utilitzat les persones autores o víctimes d'exploració per entrar a un país.
- Quins mitjans, mètodes, transports i rutes han utilitzat els grups organitzats de delinqüents.
- Quina relació hi ha entre els diferents grups i les persones involucrades.
- Mesures per detectar els grups i les persones involucrades.

3.3. MESURES FRONTERERES

Els estats reforçaran els controls fronterers per prevenir i detectar l'exploració de persones, respectant els compromisos internacionals sobre la lliure circulació d'aquestes.

Cada estat adoptarà mesures per evitar que els transportistes facin servir el seu vehicle per a l'exploració de persones. Entre aquestes mesures, destaca l'obligació dels transportistes, les empreses de transport i els propietaris dels vehicles de comprovar que els passatgers i passatgeres tenen la documentació necessària per entrar a un país.

Els estats podran sancionar qui no compleixi aquesta obligació.

11

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Protocol per
prevenir, reprimir
i sancionar
l'exploració
de persones,
especialment de
dones i infants

Cada estat podrà adoptar mesures per prohibir l'entrada o denegar visats a persones implicades en l'explotació de persones.

Els estats podran reforçar la cooperació entre els organismes de control fronterer i mantenir-hi una comunicació directa.

3.4. SEGURETAT I CONTROL DELS DOCUMENTS

Cada estat adoptarà mesures per garantir la qualitat i la seguretat de la documentació de viatge i d'identitat (visat, passaport, DNI) per evitar que pugui ser falsificada o utilitzada de manera il·legal.

3.5. LEGITIMITAT I VALIDESA DELS DOCUMENTS

Cada estat verificarà, a petició d'un altre estat, la legitimitat i la validesa de la documentació de viatge i d'identitat de les persones sospitoses de participar en l'explotació.

3.6. CLÀUSULA DE SALVAGUARDA

Les mesures previstes en aquest protocol respectaran els drets, les obligacions i les responsabilitats dels estats i les persones recollits en el dret internacional, en especial a la Convenció sobre l'estatut dels refugiats de 1951 i al seu Protocol de 1967.

Les mesures que s'apliquin no discriminaran les víctimes de l'explotació de persones.

3.7. SOLUCIÓ DE CONTROVÈRSIES

Els estats procuraran resoldre les controvèrsies relacionades amb la interpretació i l'aplicació del protocol mitjançant la negociació.

Si no arriben a un acord, hauran de demanar un arbitratge.

La instància final per a la resolució de controvèrsies és la Cort Internacional de Justícia.

3.8. ESMENES I DENÚNCIES

Transcorreguts 5 anys després de l'entrada en vigor del protocol, els estats poden proposar esmenes al secretari general de les Nacions Unides, que n'és el dipositori.

També poden presentar-li denúncies sobre el protocol.

Oficina per la No Discriminació

Ferran, 32
08002 Barcelona
T: 934 132 000
e-mail: ond@bcn.cat

Servei d'Atenció socioeducativa Agència ABITS

València, 344, entl.
08009 Barcelona
T: 932 564 456

4. AGÈNCIA ABITS

L'Agència ABITS és el departament especialitzat de què s'ha dotat l'Ajuntament de Barcelona per **fer front al fenomen de la prostitució i col·laborar en la lluita contra el tràfic de persones amb fins d'exploració sexual.**

Aquest servei està integrat dins de la xarxa d'equipaments per la prevenció i l'atenció de la violència masclista.

14

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Protocol per prevenir, reprimir i sancionar l'exploració de persones, especialment de dones i infants

Els principals objectius de l'Agència són:

- **Atendre integralment** les persones víctimes d'exploració sexual i les persones que es veuen abocades a exercir la prostitució a Barcelona.
- **Donar informació i orientació bàsica** a les dones, i a aquelles persones que ho requereixin, sobre els recursos i serveis específics, i **donar resposta a les demandes** que per la diversitat de realitats existents faci necessària un extrema flexibilitat i capacitat d'adaptació a les diferents situacions.
- **Facilitar l'accés a la resta de recursos específics** del dispositiu municipal que calgui en funció de les necessitats i de l'evolució de cada situació.
- **Fer o vetllar per l'acompanyament** de la usuària en el cas que sigui necessari.
- **Promoure i col·laborar en el desenvolupament d'estratègies i programes preventius i de sensibilització** encaminades a aconseguir la millora de les condicions de les persones víctimes d'exploració sexual, de les persones que es veuen abocades a exercir la prostitució a la ciutat i de llurs famílies.
- **Col·laborar en la lluita contra el tràfic de persones** amb fins d'exploració sexual i contra situacions de vulneració de drets i llibertats en aquest àmbit.
- **Oferir assessorament i assistència jurídica** a les persones víctimes d'exploració sexual i en situació de vulneració de drets i llibertats en aquest àmbit.

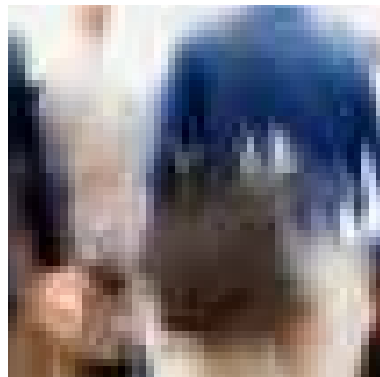
15

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Protocol per prevenir, reprimir i sancionar l'exploració de persones, especialment de dones i infants

- **Promoure la personació** com a part de l'Ajuntament de Barcelona en els casos d'exploració sexual i de situació de vulneració de drets i llibertats en aquest àmbit.
- **Cooperar amb la Guàrdia Urbana i la Direcció de Serveis de Prevenció** en la coordinació dels diferents serveis de l'Ajuntament en l'àmbit de l'exploració sexual i en situacions de vulneració de drets i llibertats en aquest àmbit.
- **Sensibilitzar a la població** en general sobre els efectes que té sobre les víctimes l'exploració sexual i la vulneració de drets i llibertats en aquest àmbit.
- **Fer recerca aplicada útil** per identificar prioritats, metodologies d'intervenció més eficients i saber quina és la perdurabilitat dels canvis positius obtinguts.

ABITS fa front al fenomen de la prostitució i col·labora en la lluita contra el tràfic de persones amb fins d'exploració sexual.

Actualment ABITS compta amb el **Servei d'Atenció Sòcioeducativa al carrer** (atenció social integral), el **Servei de Recol·locació Laboral**, el **Servei d'Acollida-Atenció** i el **Servei d'Assessorament i Assistència Jurídica a víctimes d'exploració sexual**.

A més **ABITS** treballa en xarxa coordinant les diferents actuacions institucionals i comunitàries a través d'una taula tècnica on hi participen entitats del sector especialitzades en el fenomen de la prostitució.

També es coordinen les actuacions municipals a través d'una taula política per tal de garantir la coherència d'aquestes actuacions. La Guàrdia Urbana i ABITS mantenen un marc de col·laboració i cooperació per tal d'assolir les mateixes finalitats. Així mateix, es col·labora coordinadament amb altres institucions i administracions, a partir del coneixement de les dinàmiques al carrer i la detecció de necessitats, per tal que l'oferiment de serveis sexuals a la via pública no afecti a la convivència ciutadana i es pugui fer front a les situacions d'exploració sexual.

5. OFICINA PER LA NO DISCRIMINACIÓ

L'Oficina per la No Discriminació (OND) és un **servei** de l'Ajuntament de Barcelona per a la **defensa dels drets de les persones**, amb especial atenció als col·lectius més vulnerables o amb més risc de patir discriminació per raó de:

- Gènere
- Orientació sexual i identitat de gènere
- Origen i cultura (immigració i minories culturals)
- Estat de salut (malalties cròniques, sida/VIH, addiccions...)
- Discapacitat
- Edat (infància i gent gran)
- Situació econòmica i social

L'OND **està oberta** a totes les persones que pensen que han patit una discriminació. L'OND analitza i gestiona totes les **denúncies** per tracte discriminatori que s'hi presenten.

Les **funcions bàsiques** del servei són:

- **Informar, formar i sensibilitzar** sobre igualtat de drets i identificar els diferents àmbits de discriminació.
- **Resoldre conflictes** on s'ha produït una discriminació, a través de la **mediació** o la **conciliació**.
La gestió alternativa de conflictes s'utilitza entre les persones o entitats que s'han sentit discriminades per **particulars, empreses o institucions**, sempre que hi hagi un acord previ entre ambdues parts d'acceptar el procés i assumir els possibles acords.
- **Oferir assessorament jurídic per tramitar denúncies per discriminació**. Si la denúncia prospera per la via judicial, l'OND assessora i informa les persones perquè disposin de tota la informació necessària.
- **Actuar com observatori de la vulneració dels drets humans a la ciutat de Barcelona**.

La gestió alternativa dels conflictes i l'assessorament jurídic i psicològic són serveis confidencials

5.1. DIFUSIÓ DELS DRETS HUMANS I PREVENCIÓ DE CONDUCTES DISCRIMINATÒRIES

Una tasca important de l'OND és la difusió dels drets humans i la prevenció d'actituds que poden donar lloc a discriminacions i tracte desigual. Per això, actua de forma coordinada amb altres institucions municipals, autonòmiques i estatals, i les entitats del tercer sector que treballen en aquest àmbit.

5.2. FORMACIÓ PER A GRUPS

L'OND organitza **tallers de reflexió** sobre les pròpies actituds i conductes, adreçats a joves estudiants i col·lectius professionals.

Els objectius de la formació són:

- Prevenir la vulneració de drets
- Difondre els drets i els deures

En la formació es treballa:

- L'acceptació de la diferència com un valor positiu
- La convivència pacífica
- La constatació de l'existència dels prejudicis socials
- La fugida de l'estigma dels diferents col·lectius
- La consciència crítica respecte als missatges dels mitjans de comunicació
- El reconeixement del llenguatge discriminatori d'ús quotidià
- La detecció de situacions de discriminació real que pot patir un grup de persones

5.3. OBSERVACIÓ I ANÀLISI DELS DRETS DE LES PERSONES

La comunicació directa amb les persones que denuncien la vulneració dels seus drets i amb les entitats que treballen en aquest àmbit, ens han permès identificar:

- Els drets vulnerats
- Els àmbits on es produeixen les conductes discriminatòries
- Els col·lectius més vulnerats i les seves conseqüències.

Protocol per prevenir, reprimir
i sancionar l'exploació de persones,
especialment de dones i infants

BCN

Textos de Lectura Fàcil

BCN

**Protocol per prevenir, reprimir
i sancionar l'exploració de persones,
especialment de dones i infants**
Textos de Lectura Fàcil

Telefón 010. Establiment: 0,47 €. Cost/min: 0,06 €. Tarifcat per segons. IVA inclòs.

**bcn.cat/
dona**

facebook.com/BarcelonaDones
teléfono: 010 (24h)